ADVIES

Adviesaanvraag over de ESR-classificatie en statistische behandeling van de Rijksdienst voor jaarlijkse vakantie (RJV)/Office national de vacances annuelles (ONVA)

Introductie

Op 9 september 2025 heeft de Rijksdienst voor Jaarlijkse Vakantie (RJV) het INR aangeschreven met als vraag het verduidelijken van haar statistische behandeling in de overheidsrekeningen.

De RJV is een openbare instelling van de sociale zekerheid die verantwoordelijk is voor het beheer en de uitbetaling van het jaarlijks vakantiegeld aan arbeiders en kunstenaars. De Rijksdienst wordt beheerd door een beheerscomité samengesteld uit een voorzitter, zeven leden die de representatieve werkgeversorganisaties vertegenwoordigen en zeven leden die de representatieve werknemersorganisaties vertegenwoordigen. De RJV berekent voor de arbeiders de vakantieduur en het bedrag van het vakantiegeld waar elke arbeider recht op heeft naargelang de prestaties die hij geleverd heeft. De RJV betaalt dat vakantiegeld rechtstreeks of onrechtstreeks uit. In het laatste geval stelt het de noodzakelijke gegevens en financiële middelen ter beschikking van de verschillende bijzondere vakantiefondsen.

De financiering van het vakantiegeld gebeurt door werkgeversbijdragen, aangevuld met de intresten op de met werkgeversbijdragen gevormde kapitalen en de intekeningspremies en/of commissies. Daarnaast is er een bijdrage via de RVA op basis van de uitkeringen inzake tijdelijke werkloosheid. Van deze ontvangsten worden wel de beheerskosten van de RJV en van de bijzondere vakantiefondsen afgetrokken. Voor de RJV is deze afneming gelijk aan het totaalbedrag van de door het beheerscomité goedgekeurde jaarrekening. Voor de vakantiefondsen gebeurt deze afneming via een solidariteitsafdracht zoals bepaald bij koninklijk besluit. De RJV en de bijzondere vakantiefondsen mogen in geen geval het uitbetalen van het vakantiegeld afhankelijk stellen van het storten door de werkgever van de bijdragen betreffende de jaarlijkse vakantie.

Advies van het INR

Dit advies is gebaseerd op het ESR 2010 en de informatie die, schriftelijk en tijdens een vergadering op 3 juli 2025, door de adviesvrager is overgemaakt.

Ondanks zijn juridische status als instelling van sociale zekerheid, wordt de RJV in het Europees Systeem van Rekeningen (ESR) 2010 ondergebracht in de subsector S.1311 – Federale overheid en niet in de subsector S.1314 – Sociale Zekerheid. De reden hiervoor is dat de RJV onder directe controle staat van de federale overheid, geen marktdiensten aanbiedt en de uitbetaling van vakantiegeld niet onder de sociale risico's valt zoals opgesomd in paragraaf 4.84 van het ESR 2010.

City Atrium C
Vooruitgangstraat 50, 1210 Brussel - Rue du Progrès 50, 1210 Bruxelles
T 02 277 83 60
F 02 277 50 21
http://inr-icn.fgov.be

De bijdragen die werkgevers storten aan de RJV worden binnen het ESR niet als sociale bijdragen beschouwd, in tegenstelling tot wat de benaming laat vermoeden, maar als loon, dat verworven wordt door de huishoudens op het moment van arbeidsprestatie. Bijgevolg maakt dit vakantiegeld ook deel uit van de loonmassa, dat reeds verworven is in het jaar voor de effectieve uitbetaling ervan door de RJV.

ESR-impact op ontvangsten en uitgaven

ESR-impact van het vakantiegeld

De aanrekening van de werkgeversbijdragen, die in ESR dus als loon wordt beschouwd, wordt rechtstreeks van de werkgevers naar de arbeiders geregistreerd. Het verloop, via de RJV, van de eigenlijke kasmiddelen voor het vakantiegeld is bijgevolg een puur financiële stroom, zonder impact op het vorderingensaldo van de federale overheid. Als er een overschot is, is dit een financiële verplichting naar de werkgevers, omdat deze reeds een deel voorgefinancierd hebben van toekomstige verplichtingen.

ESR-impact van inkomsten uit beleggingen en administratiekosten

Door het beheer van het vakantiegeld genereert de RJV financiële opbrengsten uit beleggingen van reeds ontvangen bijdragen, zoals intresten op kortetermijninstrumenten en OLO's. Deze inkomsten worden binnen het ESR geboekt als ontvangsten van de federale overheid. De RJV gebruikt deze opbrengsten om haar eigen werkings- en investeringsuitgaven te dekken in overeenstemming met Artikel 18 §1 van de Gecoördineerde Wetten betreffende de RJV.[1] Deze werkingskosten maken deel uit van de federale overheid.

Het verschil tussen de beleggingsopbrengsten en administratiekosten maakt integraal deel uit van de financiering van het vakantiegeld. Wanneer de beleggingsopbrengsten groter zijn dan de administratiekosten, komen die in de beschikbare middelen voor het vakantiegeld en kan er een subsidie van de overheid aan de werkgevers worden geregistreerd. Zijn de beleggingsopbrengsten echter lager dan de administratiekosten, dient een compensatie door de werkgevers te worden geregistreerd, dit zal gebeuren door de aanrekening van een niet-marktverkoop door de overheid. [2] In beide scenario's heeft de verwerking als dusdanig geen invloed op het vorderingensaldo van de overheid.

ESR-impact op activa en passiva

Binnen de financiële rekeningen van het ESR wordt de verplichting van de RJV ten aanzien van de gezinnen voor het reeds opgebouwde vakantiegeld geregistreerd als een passief onder het financiële instrument F.8 "Overige transitorische posten". Dit instrument valt buiten de gehanteerde definitie voor het vaststellen van de bruto geconsolideerde overheidsschuld.

[1] https://www.rjv.fgov.be/sites/default/files/2022-02/Tekst%20geco%C3%B6rdineerde%20wetten_28.06.1971_2017.pdf

[2] Omdat het gaat over een verplichte financieringswijze zou ook een belastingopbrengst kunnen worden geregistreerd.

Daartegenover staat dat de ontvangen bijdragen tijdelijk door de overheid belegd worden in haar cashpool of in overheidsinstrumenten en deze verminderen daarom de financieringsnood van de overheid. Deze beleggingen worden als consolideerbare activa beschouwd en vallen wel binnen de gehanteerde definitie voor het bepalen van de bruto geconsolideerde overheidsschuld.

Besluit

De RJV wordt binnen het Europees Systeem van Rekeningen (ESR 2010) ingedeeld bij de federale overheid (S.1311) in plaats van bij de sociale zekerheid (S.1314), ondanks zijn juridische status. Dit is omdat het vakantiegeld niet onder de sociale risico's van ESR valt. Werkgeversbijdragen aan de RJV worden in ESR beschouwd als loon in plaats van sociale bijdragen.

De betaling van het vakantiegeld door de RJV heeft geen impact op het vorderingensaldo van de federale overheid. Enkel de beleggingsopbrengsten en werkingskosten worden als ontvangsten en uitgaven geboekt binnen de federale overheid. Het verschil tussen de beleggingsopbrengsten en de werkingskosten wordt gecompenseerd door het registreren van een subsidie aan of compensatiebetaling door de werkgevers.

Tot slot wordt het opgebouwde vakantiegeld geregistreerd als een passief tegenover gezinnen, zonder impact op de bruto geconsolideerde overheidsschuld. De ontvangen bijdragen die tijdelijk in de cashpool van de overheid of andere overheidsinstrumenten belegd worden, worden daarentegen als consolideerbare activa beschouwd en verminderen de bruto geconsolideerd overheidsschuld.

17/10/2025